

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите

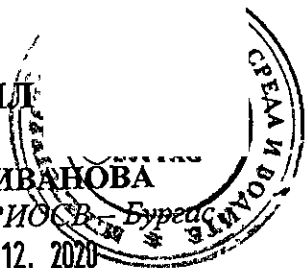
Регионална инспекция по околната среда и водите - Бургас

УТВЪРДИЛ

ДЕТЕЛИНА ИВАНОВА

Директор на РИОСВ - Бургас

09.12.2020

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

На основание Заповед РД № РД-213/23.11.2020 г. на Директора на РИОСВ гр. Бургас, във връзка с изпълнение на утвърден от МОСВ План за контролната дейност на инспекцията през 2020 год. на 24.11.2020 год. е извършена комплексна проверка на обект: Цех за първично винопроизводство на „Винекс Славянци“ АД, находящ се в с.Славянци, община Сунгурларе

Проверени компоненти и фактори:

- атмосферен въздух;
- шум;
- химични вещества;
- води;
- отпадъци

Цел на проверката:

Планов текущ контрол на:

1. Изпълнение изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух, Наредба № 1/ 27.06.2005 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии, Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006;
2. Изпълнение на изискванията на Закона за защита от шума в околната среда и подзаконовите нормативни актове;
3. Изпълнение изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), Регламент (ЕО) № 1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) и Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси;
4. Изпълнение изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове;
5. Изпълнение изискванията на Закона за водите и подзаконовите нормативни актове.

Проверени инсталации и дейности:

- парова централа;
- хладилни инсталации;
- централен склад за химикали за винопроизводството;
- ПСОВ на цех „Славянци“;
- площадки за предварително съхраняване на генерираните отпадъци от производствената дейност, площадки за предварително третиране преди оползотворяване..

Констатации от проверката:

На площадката на цех с.Славянци се извършват дейности по приемане на гроздето, неговата обработка (смилане, пресоване), ферментация на вината. В момента на проверката кампанията по приемане на гроздето и сепарацията на течната фаза е приключила, тече процес на ферментация.

Атмосферен въздух

На производствената площадка се използват четири броя охлаждащи системи, необходими за технологичния процес.

- Хладилна инсталация „Голяма“ с водоохлаждащ агрегат CADALPE (за охлаждане на етиленгликол, захранващ водни ризи винификатори), с два кръга, зареден с R407 C, в количество за всеки кръг по 40 кг, съответстващи на 2 по 70,96 т CO₂ еквивалент;

- Хладилна инсталация „Малка“ с водоохлаждащ агрегат CADALPE, с два кръга, заредени – първи кръг с R448 а, в количество 20 кг, съответстващи на 24,74 т CO₂ еквивалент и втори кръг с R404 А в количество 20 кг, съответстващи на 78,44 т CO₂ еквивалент;

- Хладилна инсталация с водоохлаждащ агрегат DELLA TOFFOLA, с два кръга, зареден с R404 А в количество за всеки кръг по 15 кг, съответстващи на 2 по 58,83 т CO₂ еквивалент;

- Климатична инсталация с водоохлаждащ агрегат TREO за климатизацията на административна сграда, с два хладилни кръга, зареден с R410 А в количество за всеки кръг по 6,5 кг, съответстващи на 2 по 13,57 т CO₂ еквивалент.

За всеки кръг на всички хладилни системи се представят досиета на системите, изготвени във формат, съгласно Приложение № 3 към чл. 29, ал. 1 на Наредба № 1/17.02.2017 г. *за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове* (Наредба № 1/2017 г.), с отразени в тях резултатите от проверките за наличие на течове, които са извършени в регламентираните срокове, в съответствие с изискванията на чл. 4, параграф 3 от Регламент 517/2014 г. *за флуорсъдържащите парникови газове*. Проверките са извършени от физическо лице, притежаващо документ за правоспособност, издаден от Българската браншова камара – машиностроене.

Поддръжката и сервизното обслужване на всички хладилни инсталации от цеха се осъществява от фирма „Фреш Колд“ ООД, гр. Пловдив, притежаваща документ за правоспособност № 055/ 06.07.2020 г.

При проверки от предходните години е установено, че на площадката се съхраняват две бутилки хладилен агент R 22, в количество по 18,8 кг, класифицирани като опасен отпадък. В момента на проверката се представят документи за предаване на опасния отпадък, както следва: Договор № ОО-1467-Р-2016 от 16.10.2019 г. за предаване и приемане за третиране на опасни отпадъци с „Балбок Инженеринг“ АД и Идентификационен документ, съгласно Приложение № 8 от Наредба № 1/14.06.2014 г. *за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри*.

За производствена необходимост се използва парен котел тип „ПКМ-0,4“, с номинална топлинна мощност 0,273 MW. Котелът работи с гориво природен газ от бутилки.

Шум

В цех „Славянци“ дейността на участъци приемане на грозде, първично винопроизводство, ферментация на червено грозде се осъществява на открити инсталации. Източници на шум от този участък са шнекове за транспортиране на джибрите, пневмопреси за грозде, помпи, корита за приемане на грозде. Инсталациите работят през есенния сезон. Други източници на шум на площадката са компресори на хладилните инсталации, котел за пара и вътрешно-заводския транспорт, както и превозни средства на клиенти.

Най-близките жилищни сгради на с. Славянци отстоят на приблизително 80 м от границата на обекта.

През м. октомври 2019 г. дружеството е извършило СПИ на нивата на шум, излъчван в околната среда от дейността на цеха. От представените в РИОСВ-Бургас доклад за резултатите от СПИ на нивата на шум и протоколи от изпитване се установява, че измерените еквивалентни нива на шум в 14 броя измерителни точки (ИТ) по един измерителен контур по границите на обекта и в една ИТ мястото на въздействие не превишават съответните гранични стойности определени в таблица № 2 от Приложение № 2 към чл. 5 от Наредба № 6/26.06.2006 г. *за показателите на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.*

Химични вещества

Статутът на дружеството съгласно Регламент (ЕО)1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали – REACH е потребител по веригата на доставки. Използваните химични вещества на площадката са произведени/доставени от дружества в Европейския съюз и България.

В цех „Славянци“ се намира централен склад за използваните химикали във винопроизводството – калиев сорбат, диамониев фосфат, млечна киселина, ябълчена киселина, винена киселина, калиев карбонат. Съхранението се осъществява в ориганилна опаковка на фирмите производители, върху дървени палети. Складът е с бетонов под, без връзка с канализацията. На разположение в склада са декларации за съответствието, опис с датата на производство и срок на годност за всяко химично вещество, информационни листи за безопасност (ИЛБ). Представените ИЛБ при проверката отговарят на изискванията на Приложение №2 към Регламент REACH и на чл.2 от Регламент 2015/830, изменящ приложение №2 на REACH. На площадката в непосредствена близост до централния склад за химикали за винопроизводството, под навес се съхраняват бутилки със серен диоксид в максимално количество до 120 кг. За вътрешно-заводските транспортни средства – мотокари се използва пропан-бутан в стандартни бутилки за бита.

През 2019 г. е въведена в експлоатация пречиствателна станция за битови и промишлени отпадъчни води на винарска изба „Славянци“. С писмо наш вх.№АВ-1010/12.11.2020 г. операторът „Винекс Славянци“ АД представя актуализирана информация за химичните вещества и смеси, употребявани и съхранявани на трите площадки – актуализирана оценка за безопасно съхранение на опасни химични вещества в съответствие с чл.9 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси и актуализирано Приложение №2 от Заповед №268/11.05.2018 г. на министъра на околната среда и водите.

Към момента на проверката се установи съответствие с описаните в оценката за безопасно съхранение и Приложение №2 към заповед №РД-268/11.05.2018 г. с наличните

химични вещества, използвани в ПСОВ: мравчена киселина и калиева основа за корекция на рН, алуминиев оксихлорид – коагулант и урея за подхранване на активната утайка. Съхранението им се осъществява в оригинални опаковки в сградата на ПСОВ, където чрез дозаторна система се приготвят работните разтвори. При проверката са представени актуалните ИЛБ, които отговарят на изискванията на Приложение №2 към Регламент REACH и на чл.2 от Регламент 2015/830, изменящ приложение №2 на REACH.

Спазени са общите изисквания за съхранение на опасни химични вещества и смеси съгласно чл.6 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Води

За експлоатация на обект: „Винарска изба“, находящ се в УПИ „Винпром“, землище на с. Славянци има издадено разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти. При проверка по условията и изискванията му се констатира:

- Изградената Пречиствателна станция за механично, физико-химично и биологично пречистване на смесен поток битово-фекални и производствени отпадъчни води от „Винарска изба“, с. Славянци при проверката е в нормален технологичен режим. Същата е въведена в експлоатация на 27.09.2019 г.;

- Формираните на площадката битово-фекални и производствени отпадъчни води постъпват в черпателен резервоар на ПСОВ, претласкват се към съоръжение за механично пречистване (барабанен филтър) и постъпват в контактен резервоар за коригиране на рН. След определено време на престой в него отпадъчните води постъпват в първичен утайтел (калоуловител), преминават към биостъпалото (два броя биореактори), претласкват се към вторичния утайтел за доутаяване и се отвеждат към РШ (нова) на изход ПСОВ и се заустват във водния обект. ПСОВ е изпълнена подземно, всички съоръжения са вкопани в земята;

- Монтирано е измервателно устройство (ИУ) за отчитане на количествата зауствани отпадъчни води на изход ПСОВ. На площадката е заведен „Дневник за техническа експлоатация на ПСОВ“ на „Винарска изба „Славянци“ с ежедневни записи за показания на ИУ;

- Преустроената ревизионна шахта е в добро експлоатационно състояние. Не се констатира преливане на непречистени отпадъчни води от нея. При проверката времето е сухо, без валежи. Монтираните савачните устройства са изправни.

- При проверката (при сухо време) не е констатирано изтичане и заустване на непречистени отпадъчни води от аварийно-преливната тръба на изградената КПС с черпателен резервоар.

- Пунктът за собствен мониторинг е обозначен, осигурен е постоянен и безопасен достъп до него;

- Осигурено е пробовземане и изследване на отпадъчните води от акредитирана лаборатория за първо шестмесечие на 2020 г. Резултатите са представени в РИОСВ-Бургас в определения в разрешителното за заустване срок;

- На площадката не се формира обезалкохолена каша (винаса);

- При проверката е извършено контролно пробоотбиране на еднократна проба от смесен поток пречистени битово-фекални и производствени отпадъчни води - от последна ревизионна шахта на изход ПСОВ, преди заустване във воден обект: река Мочурица.

Отпадъци

„Винекс Славянци“ АД има извършена регистрация и издадени следните регистрационни документи във връзка с чл.35, ал.2, т.2 и ал.3 от Закон за управление на отпадъците:

- № 02-РД-322-01/15.03.2017 г. за извършване на дейност по транспортиране на отпадъци и

- № 02-РД-323-01/18.08.2017 г. за извършване дейност по третиране на отпадъци.

Площадка № 1 - цех „Славянци“

При производството на вино се генерират отпадъци с код 02 07 04 – материали негодни за консумация или преработване /джибри/ и 02 07 04 - материали негодни за консумация или преработване /чепки/, 15 02 03 - абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 /шихти/ и 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/. Отпадъкът от джибри след денатурацията /обработка с натриев хлорид/ се съхранява на съответните определени площадки и се третира, като се внася в почвата на лозовите масиви на дружеството, чрез заораване без предварителна обработка. Образованите на площадката чепки, се изнасят до лозовите масиви, където се шредират и внасят в почвата чрез заораване. Шихтите се събират в съдове които се извозват за обезвреждане чрез депониране на РДНО Братово-запад. Изготвен е доклад за основно охарактеризиране и е издадено стъновище от Директора на РИОСВ – Бургас. Сключен е договор с ОП „Чистота еко“ от 20.01.2020 г. Отпадъкът винена утайка с кизелгур на настоящия етап се съхранява в метални контейнери и се извозва за оползотворяване в лозовите масиви на дружеството.

Представят се следните писмени договори за предаване на отпадъци:

- договор с „Евро Инпекс Бургас“ ЕООД от 06.02.2020 г. със срок на договора 1 година за отпадък с код 15 01 01 - хартиени и картонени опаковки ХКО и 15 01 02 - пластмасови опаковки;
- договор с „Скалар Еко“ ЕООД от 28.01.2020 г. със срок на договора 1 година за отпадък с код 15 01 10*- опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества;
- договор с „Управление на отпадъците“ ЕООД от 24.02.2020 г. със срок на договора 1 година за отпадък с код 15 01 10* /торби от ПРЗ/ - опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества;
- договор с ОП „Чистота Еко“ –Братово от 20.01.2020 г. за отпадък с код 15 02 03 - абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 /шихти/;
- договор с „Рисайклинг България“ ЕООД от 01.07.2020 г. за отпадък с код 20 01 21* - луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак;
- договор с „Маргарита“ ЕООД от 01.07.2020 г. със срок до 31.12.2020 г. за отпадък с код 16 06 01* - оловни акумулаторни батерии.

Генерираните отпадъци се съхраняват разделно, местата и складовете за предварително съхраняване са обозначени с табелки за вида на отпадъците. За съхраняване на отпадъците с код 20 01 21*- луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак и 16 06 01* - оловни акумулаторни батерии се ползват самостоятелни помещения с бетониран под. Луминесцентните тръби и други отпадъци съдържащи живак са поставени в картонените си фабрични опаковки в дървени сандъци. В мястото на съхранение е осигурена сяра на прах, за обезвреждане в случай на счупване на осветителните тела. По данни от отчетната книга за 2020 г. количество с код на отпадъка 20 01 21*- 0,040 т. е предадено на 01.07.2020 г. с придружаващите документи на „Рисайклинг България“ ЕООД. За предварително съхраняване на отпадъците от черни метали се използват метални контейнери. Металните отпадъци от началото на годината до момента на проверката с код на отпадъка 19 12 02 - черни метали, с количество от 14,240 т. се предават на „Маргарита“ ЕООД на база договор сключен на 28.05.2020 г. – представени са кантарни бележки, фактури, сертификати за произход.

Отпадъкът с код 15 01 10* - опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества през 2020 г. е предаден в количество 0,135 т. на „Скалар еко „ ЕООД. Отпадък с код 13 02 08*/други моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки/ е предаден в количество 1,960 т. Отпадъците с код и наименование 15 01 07 – стъклени опаковки и 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки, и 15 01 02 - пластмасови опаковки се

транспортират за съхраняване на открита площадка в цех Сунгурларе и цех Лозарево, съответно в контейнери и в насипно състояние. Образувания отпадък от началото на годината до момента с код 19 08 01 - отпадъци от решетки и сита от ПСОВ в количество е 0,045 т. „Винекс Славянци“ АД се явява лице, което пуска на пазара опакована стока и като такава изпълнява задълженията си за постигане на съответните цели по разделното им събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване, чрез участие в колективна система, представлявана от организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки – „Екобулпак“ АД – Удостоверение № 227 от 01.01.2019 год.

Води се отчетност. Отчетните книги са проверени и заверени при проверката. Предоставени са в ИАОС – София годишните отчети по отпадъците за 2019 г. в срока, определен от Наредба №1/04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците и реда за водене на публични регистри – представя се обратна разписка от 28.02.2020 год. И за проверяваната площадка се използват калибровани измервателни средства с поставени стикери със срок на годност месец 08.2021 г.

Направени предписания, срокове за изпълнение, отговорници :

По време на проверката на обекта не са направени предписания.

Заклучения за съответствието на обекта с изискванията на екологичното законодателство и последващ контрол:

По време на проверката не се констатираха несъответствия с нормативната база по компоненти и фактори на околната среда, които са предмет на проверката.